

Idékatalog

Idéer udviklet på fremtidsværksted

Foto: Morten Telling

Malene Hangstrup Kræfting
Innovationscenter for Økologisk Landbrug
malk@icoel.dk / 30625852

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

Idékatalog

I forbindelse med fremtidsværkstedet tirsdag den 5. marts 2024 på Torup Bakkegård, blev der arbejdet med forskellige indgangsvinkler til, hvordan grønsager i højere grad kan få plads på skemaet på uddannelserne til landmand og gartner.

Der var fire grupper, som arbejdede med hvert sit emne for at kunne byde ind med konkrete ideer:

1. Faglighed og viden
2. Rammevilkår
3. Afsætning og økonomi
4. Praktik og elevpladser

I de fire afsnit herunder er alle idéerne, som blev beskrevet på fremtidsværkstedet, samlet.

Idéerne danner inspiration for den videre proces i projektet "Grønsager på skemaet", hvis formål er at udbrede viden og færdigheder i grønsagsproduktion på de danske jordbrugsuddannelser, både under skoleophold og praktikforløb.

Alle deltagere på Fremtidsværkstedet inviteres i efteråret 2024 til et online møde og får en status på processen og en skitseret plan for det videre forløb.

Åben invitation:

Hvis du har input til de beskrevne idéer eller nye idéer, er du meget velkommen til at dele dem. Ønsker du at deltage i den videre proces og bidrage i større eller mindre grad, er du også meget velkommen til det. Kontakt projektleder Malene Kræfting på mail malk@icoel.dk eller telefon 30625852 for at aftale nærmere herom.

Gruppe 1: Faglighed og viden

Gruppen bestod af følgende medlemmer: Asbjørn Nørgaard, HortiAdvice. Sissel Kondrup, Foreningen Danske Landbrugsskoler. Hanne Rasmussen, Roskilde Tekniske Skole. Kim Bak, Jordbrugets uddannelsescenter, Beder. Lasse Spanggaard, Nordjyllands landbrugsskole. Gabriella Olah, Kalø Økologiske Landbrugsskole. Gudrun Gudbjornsdottir, Kold College.

Ønskeseddel til Videnscenter For Jordbrugets Uddannelser:

- Materialer om planteproduktion
  - + Teknologivinkler
- Materialer om jord
- Netværk om grønsagsproduktion for undervisere
  - + Cases, praksis
- Vidensdeling
  - + Kursus om grønsagsproduktion på Halkær kro. Målgruppe for kursus: undervisere
- Regenerative dyrkningsmetoder (definition)

Innovationscenter for Økologisk Landbrug:

- Liste med inspiration til godt og relevant undervisningsmateriale

Jordbrugsskolernes årsmøde 2024

- Workshop om grønsager på friland
- Besøg/markvandring i grønsagsproduktion
  - Øhave
  - Yduns Have
  - Månsson
  - Limfjords Danske Rodfrugter

Sissel Kondrup undersøger mulighederne i samarbejde med Innovationscenter for Økologisk Landbrug og Dalum Landbrugsskole.

Erfa-netværk grønsagsproduktion

Erfa-netværk om grønsagsproduktion. primær målgruppe:

1. Undervisere, fagligt netværk
2. Alumnetværk for elever

Nye projektansøgninger

Ønske om, at Innovationscenter for Økologisk Landbrug søger Plantefonden og øvrige fonde om midler til undervisningsmaterialer om grønsagsproduktion og afsætning + cases.

- Forskellige afgrøder
- Forskellige typer produktioner
- Videoer

Samarbejdsprojekt

Samarbejdsprojekt med titlen "fra jord til bord og retur"

- Samarbejde mellem grønsagsproduktion og gastronomi/kok mfl.
- Strategisk forankret + kontinuerligt, f.eks. innovation
- Tema: lokale råvarer i sæson
- Inspirationskatalog, erfaring fra afsluttede projekter

Gruppe 2: Rammevilkår

Gruppen bestod af følgende medlemmer: Svend Daverkosen, Aarstiderne. Lotte Lei, Hvidløg & Vin. Henning Gregersen, Jordbrugets Uddannelser. Susanne Ostrup, Roskilde Tekniske Skole. Charlotte Henriksen, Jordbrugets Uddannelsescenter. Jonas Korsgaard, Morsø landbrugsskole. Per Nielsen, Grindsted landbrugsskole. Søren Jakobsen, Tronsø Skolen.

Skolen som lærende produktionsvirksomhed

- Selvforsynende med hensyn til grønsager
- Eleverne deltager i madproduktion (kantinen)
- Eleverne deler viden om det producerede
- De lokale inviteres indenfor til spisning
- Faget innovation i praksis
- Grøn omstilling i praksis

Den frie skole

Model A) Bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser, Paragraf 15 stk. 3. giver mulighed for at tilrettelægge en individuel uddannelsesplan.

Model B) eleverne starter i et fælles grundforløb hvor de præsenteres for alle typer jordbrugsproduktioner. Herefter vælger de sig ud i speciale. Specialerne kan fordeles mellem jordbrugsuddannelserne i Danmark, så ikke alle skoler udbyder alle specialer.

Gruppe 3: Økonomi og afsætning

Gruppen bestod af følgende medlemmer: Michael Jensen, Gartneriet Lykkesholm. Christian Jensen, Dalum Landbrugsskole. Sanne Aagesen, Roskilde Tekniske Skole. Kirsten Larsen, Kold College.

Fokus på afsætningsstrategi (landbrugsuddannelsen har ikke, gartneruddannelsen har)

- Virksomhedsbesøg ved GASA
- Inddrag virksomheder
- Caseopgaver
- Åbenhed om økonomi
- Den gode historie
- VFU (virksomhedsforlagt undervisning) a la grisekorps (obligatorisk praktik i en svinestald i to dage)
- Månedsvise besøg over året (følger årets gang i produktionen)

Danskerne køber dansk, supermarkederne køber danske/lokale sæsonvarer

- GAU midler (produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter, promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget) bruges til markedsføring
- Formidling fra skoler om årstidens grønt
- Madlavning i folkeskoler
- Skolekantiner bruger årstidens grønt

Tættere forbindelse mellem skole, erhverv og interesseorganisationer

F.eks. ugentlige/månedlige besøg over året

- Samarbejde med landbrugungdom
- VFU a la grisekorps
- Arbejdskraft ved virksomhedsbesøg
- Speeddating mellem elever og praktikværter
- Oplæg fra virksomheder på skolen

Gruppe 4: Praktik og elevpladser

Gruppen bestod af følgende medlemmer: Flemming Andersen, Naturbruget Tranum. Torben Wiimh, Kold College. Peter Nielsen, ZBC. Rikke Larsen, Ørbæk Økologi. Siff Thieme, Foreningen Andelsgaard.

Uddannelse til grøntsagsproducent

- Frilands elever skal gå i skole om vinteren og være i praktik om sommeren (marts-november). De skal have høsten med.
- Elever skal følge dagens gang i produktionen: "vi har fri, når vi er færdige"
- Grøntsagsproducent: en linje, der kan vælges på landbrugsskolen
- Skolerne skal beslutte inkl. ændre arbejdsdag
- Lokal drøftelse i LUU (lokale uddannelsesudvalg)
- Optagelse til grundforløb i januar
- Klart defineret uddannelse: linje "grøntsagsproducent" på landmandsuddannelsen (maks. 3 steder i Danmark)

Kampagne rettet mod mulige lærepladssteder

Læg info, detaljer om type bedrift og tidspunkt for, hvornår der søges elever, på: www.lærepladsen.dk

- Forslag: Danske landbrugsskoler og skoleudvalg: henvendelse til ministeriet om tvungen udfyldelse

Samarbejde og forventningsafstemning

Arbejde frem mod:

- Grøntsagsproduktion skal prioriteres
- Minimum én kontaktperson på skolen
- Opgave skal laves af eleven i løbet af praktik (svarende til elevens skoleperiode)
  - Lave nogle standardudgaver, som er fælles for alle skoler
  - Standardskemaet om praktikvært skal tages op tidligere

Evt. videodagbog fra elev – sæson, se "mød Johan, som er anlægsgartner" <https://vimeo.com/871731669>

Hvem kan hjælpe?: Danske Landbrugsskoler, Sissel Kondrup mulighed for at søge midler?

Praktikværter holdes økonomisk "skadesfri" i skoleperiode

Voksenlærling, kommuneafhængig refusion. AUB-midler også til elever i Danmark.

Ønske om tilskud til løn, min. 50 pct. af udgift ved praktikperioder.

SoMe kampagne

Vær klima- og bæredygtighedshelt, bliv frilands-fødevarerproducent med fokus på sæson (afventer, der er kun tre skoler med overbygning).